

AUGUSTINUS FONDEN

Talent

18. SEPTEMBER 2025

Indholdsfortegnelse for Talentudvikling i Kulturområdet

- Lidt om talentudvikling og finansiering i kulturområdet
- Team Danmark-modellen og sammenligning med kulturområdet
- Nationale initiativer og talentindsatser i Danmark
- Aktører, programmer og statistikker for talentudvikling
- Styrker, svagheder og strukturelle udfordringer i systemet
- Fremtidige perspektiver og behov for permanent vidensinfrastruktur

Talent

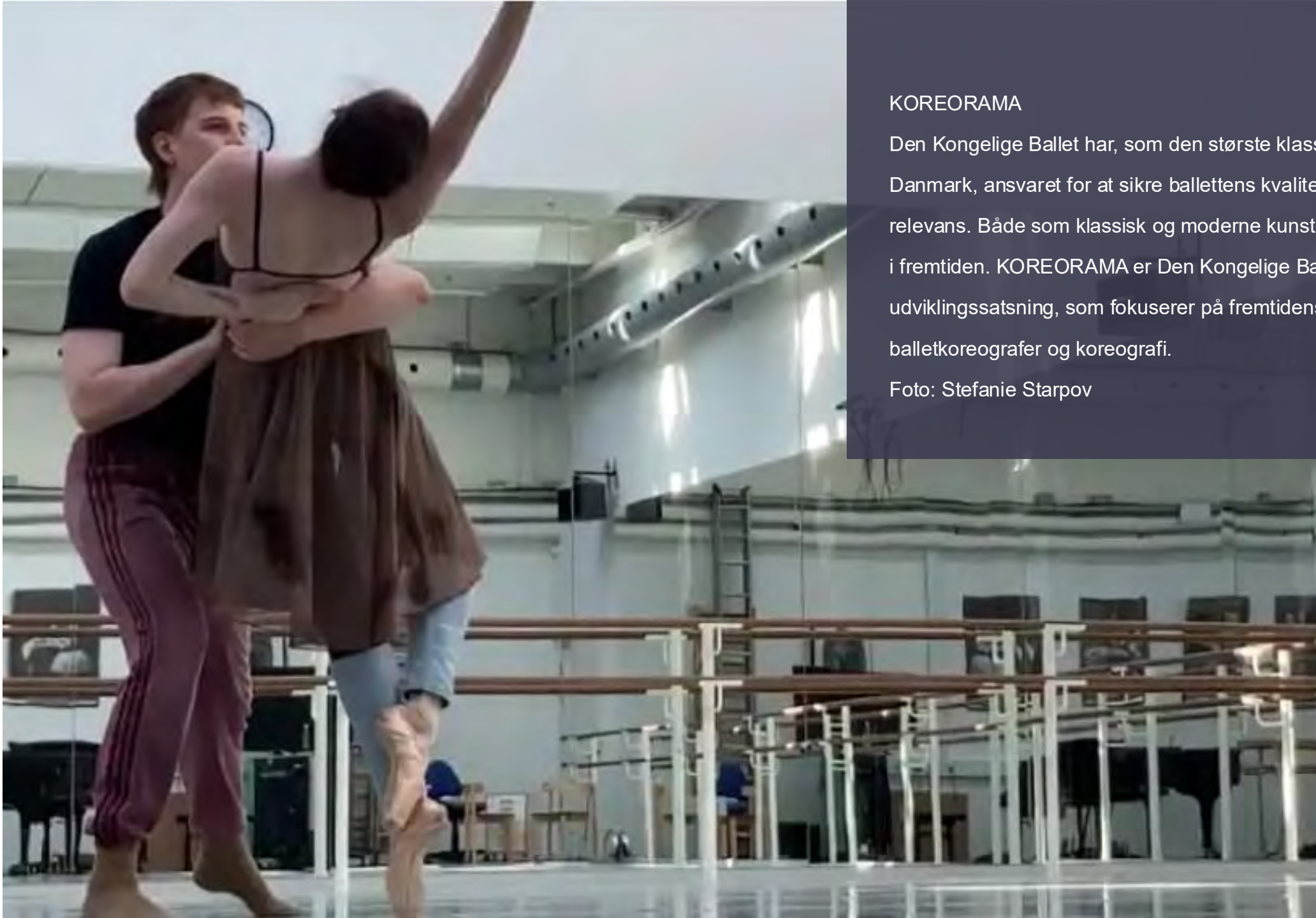
Dansk Danseteaters Talentudviklingsprogram DRIVHUS

Program for talentudviklingsaktiviteter henover tre sæsoner indenfor koreografi, dans og tværæstetisk udvikling fra sæson 25/26. Målgruppen er unge talenter under eller lige efter uddannelse. Dansk Danseteater er Danmarks nationale kompagni for samtidsdans.

Som landets eneste orkesterakademi tilbyder Lumbye Akademiet målrettet orkestertræning til talentfulde unge musikere, der sigter efter en karriere som professionelle orkestermusikere. Lumbye Akademiet så dagens lys i 2022 og står nu, efter succesfuld etableringsperiode, overfor det næste kapitel.

KOREORAMA

Den Kongelige Ballet har, som den største klassiske aktør i Danmark, ansvaret for at sikre ballettens kvalitet og relevans. Både som klassisk og moderne kunstform - nu og i fremtiden. KOREORAMA er Den Kongelige Ballets udviklingssatsning, som fokuserer på fremtidens balletkoreografer og koreografi.

Foto: Stefanie Starpov

JACOB GADE: Talent program

Jacob Gades Legat har, med støtte fra Augustinus Fonden og Aage og Johanne Louis-Hansens Fond, igangsat et talentprogram, hvis formål er at samle og styrke talentudviklingsarbejdet i Danmark med henblik på at skabe et miljø, som på landsplan kan løfte niveauet og fastholde interessen for at spille klassisk musik i aldersgruppen 12-19 år.

Instrumentksamling

Augustinus fonden udlåner mesterinstrumenter til særligt talentfulde og udvalgte musikere.

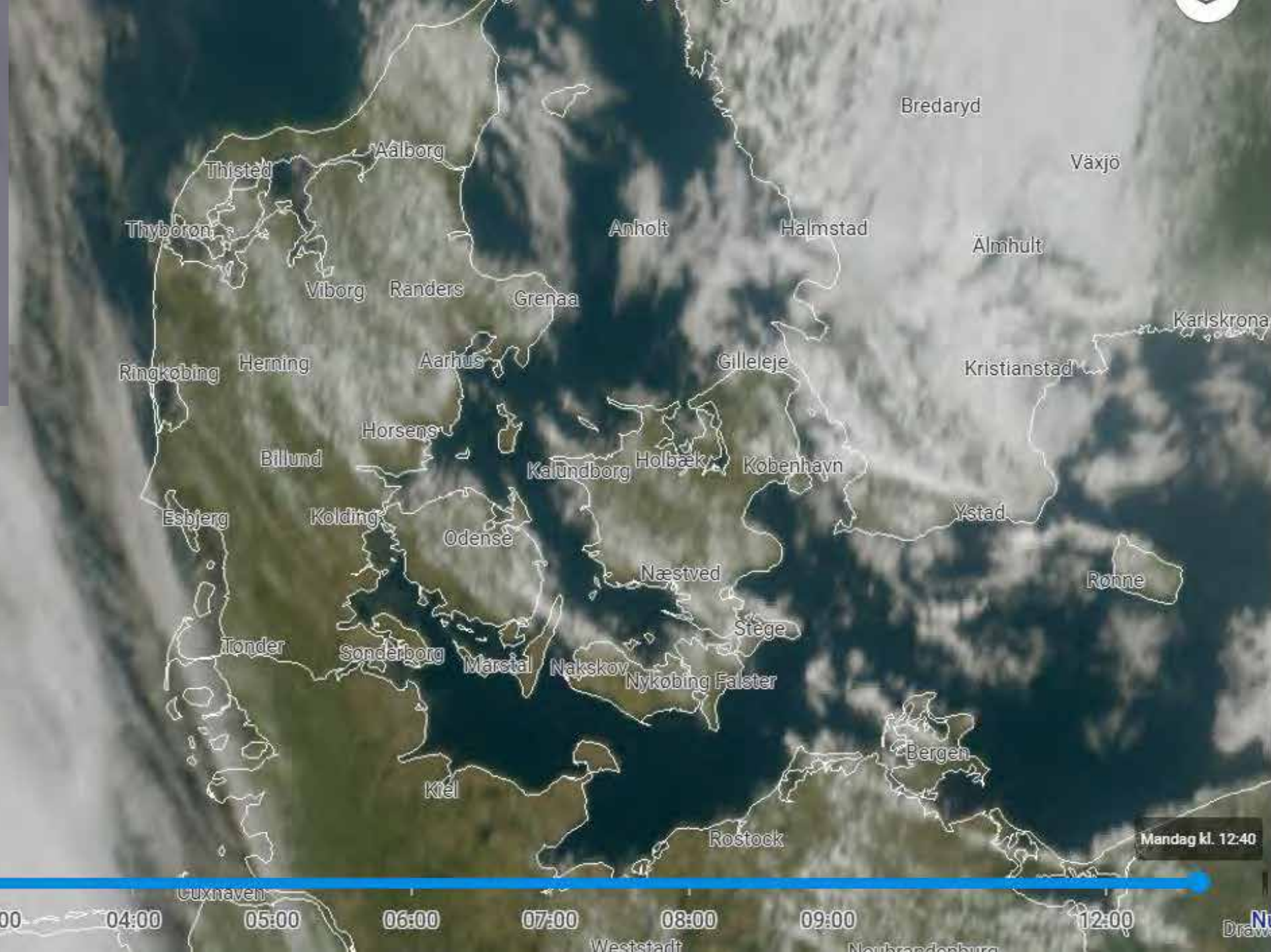

**Mangler der talenter?
Og på hvilke områder
skulle de mangle?**

**Eller mangler der mere
et overblik og
erfaringsopsamling?**

**Hvad ved vi egentlig om
området?**

Vejrudsigten

Kulturpengene!

29 mia. kr. – Så meget blev der bevilget til kultur i 2025.

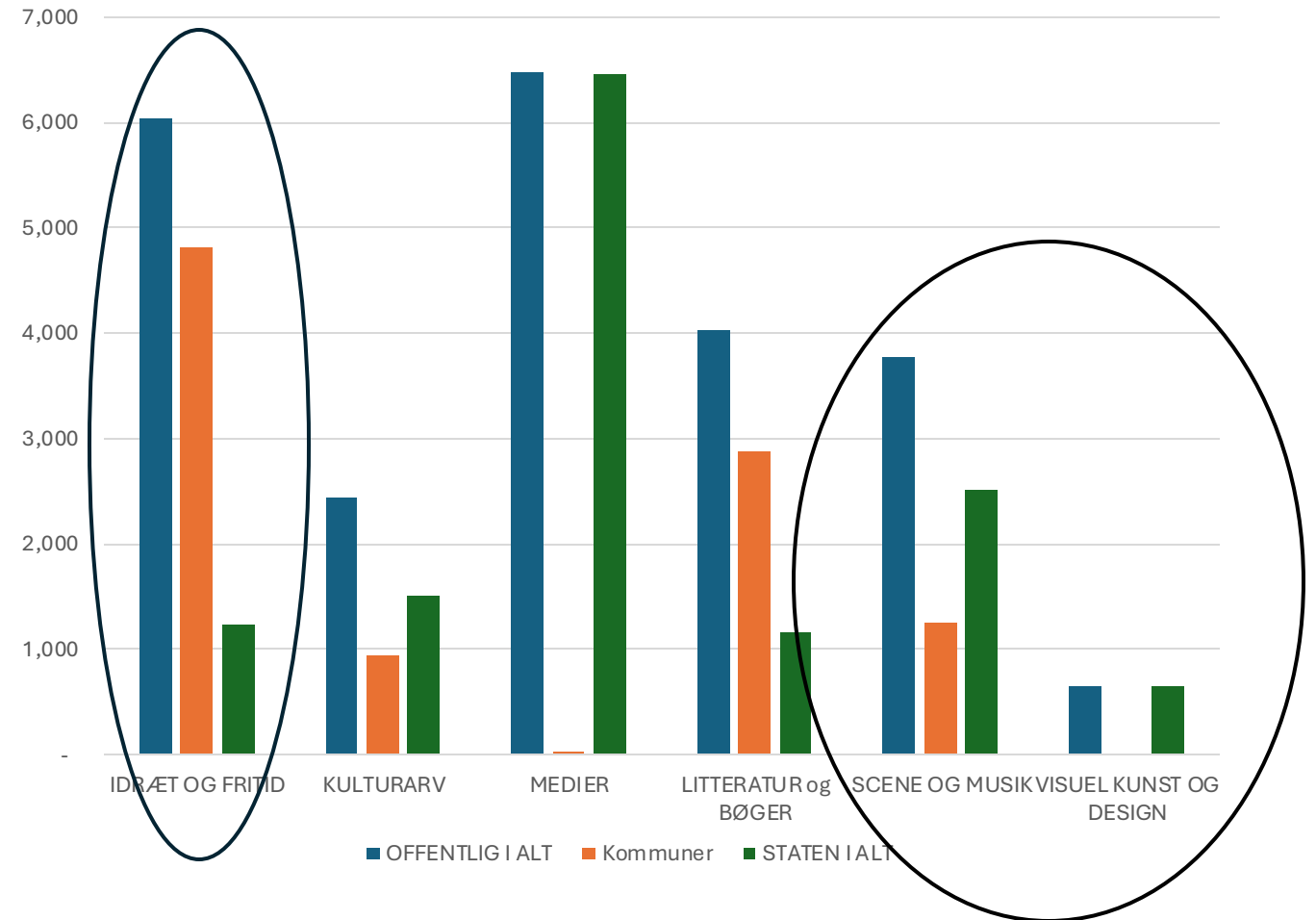
Bevillingerne dækker over meget forskellige formål og fordelt mellem kommuner og Staten.

Af de områder der er involveret er det reelt kun idrætsområdet der har en struktureret og systematisk tilgang til viden om Talent ved Team Danmark.

Musik-området har også en institutionel struktur for talentudvikling.

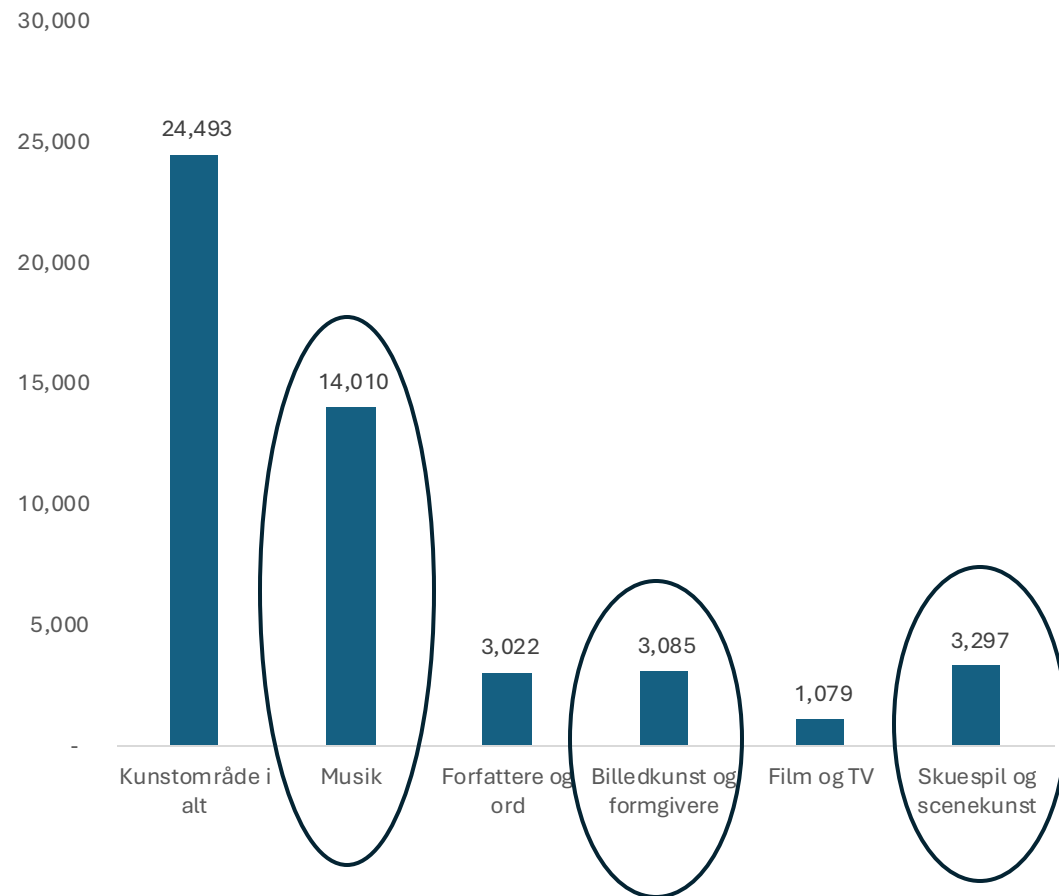
....men hvad med resten?

Offentlige bevillinger til kultur, 2025 (mio. kr.)

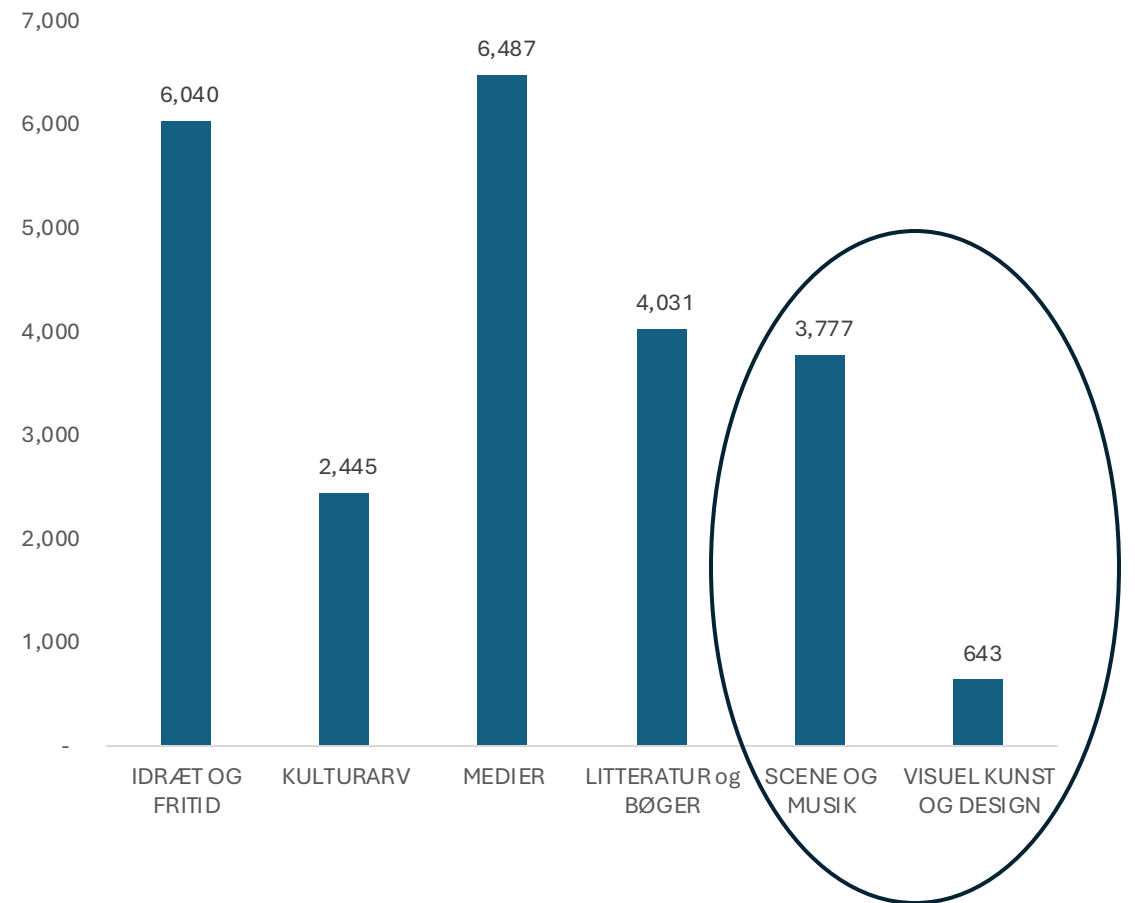

Skabende og udøvende kunstnere vs. økonomi

Antal kunstnere

Offentlige bevillinger til kultur, 2025 (mio. kr.)

Idrætten – TEAM Danmark

tkr.	Note	Budget 2025	Regnskab 2024	Budget 2024	Regnskab 2023
Indtægter					
Tilskud fra Kulturministeriet		108.765	106.633	105.807	103.226
Tilskud fra Danmarks Idrætsforbund		28.325	27.770	27.555	26.883
Finanslovsbevilling		20.500	15.100	15.100	9.300
Salling Fondene		12.000	18.510	18.000	18.621
Novo Nordisk Fonden		10.375	5.006	26.465	6.742
Tilskud midlertidige ansættelser (KIRKBI)		540	540	540	540
Sponsorindtægter		100	200	100	0
Udbytte fra DIF og Team Danmark Kommerciel		1.500	1.000	950	750
Tv-indtægter, netto		14.650	12.931	12.100	13.194
Renter, netto		300	1.642	200	1.555
Indtægter i alt		197.055	189.331	206.817	180.810

Lov om Eliteidræt §1

Team Danmark er en offentlig selvejende institution, der har til formål at udvikle dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde. I samarbejde med Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Idrætsforbunds specialforbund og andre relevante samarbejdspartnere iværksætter, koordinerer og effektiviserer Team Danmark fælles foranstaltninger for eliteidrætten i Danmark ved

- 1.at varetage den overordnede planlægning vedrørende eliteidrætten,
- 2.at sikre en kulturpolitisk forsvarlig udvikling af eliteidrætten,
- 3.at iværksætte trænings- og instruktionsmuligheder for eliteidrætsudøvere,
- 4.at sikre en forsvarlig udvikling af eliteidrætsudøvere fysisk, personligt og socialt,
- 5.at varetage talentrekruttering og -udvikling,
- 6.at yde individuel økonomisk støtte til eliteidrætsudøvere,
- 7.at iværksætte rådgivning, forskning og formidling,
- 8.at tilvejebringe uddannelses tilbud til eliteidrætsudøvere,
- 9.at etablere arbejdsmarkedsmæssige og sociale støtteforanstaltninger for eliteidrætsudøvere,
- 10.at yde rådgivning og økonomisk støtte til specialforbundene under Danmarks Idrætsforbund,
- 11.at samarbejde med de kommunale myndigheder om eliteidræt, herunder faciliteter, og

Hvis vi vender spørgsmålet om –
Hvad skal der til, hvis kulturområdet
skal have noget der minder om
Team Danmark-modellen?

Team Danmark-modellen, bygger på
en institutionelt infrastruktur med en
national opgave, som i høj grad
adskiller sig fra den fragmenterede
tilgang, der historisk har præget
kunst- og kulturlivet.

En permanent og centraliseret vidensinfrastruktur:

Team Danmark støtter også specifikt dansk forankret forskning for at generere viden og løsninger til gavn for eliteidrætten.

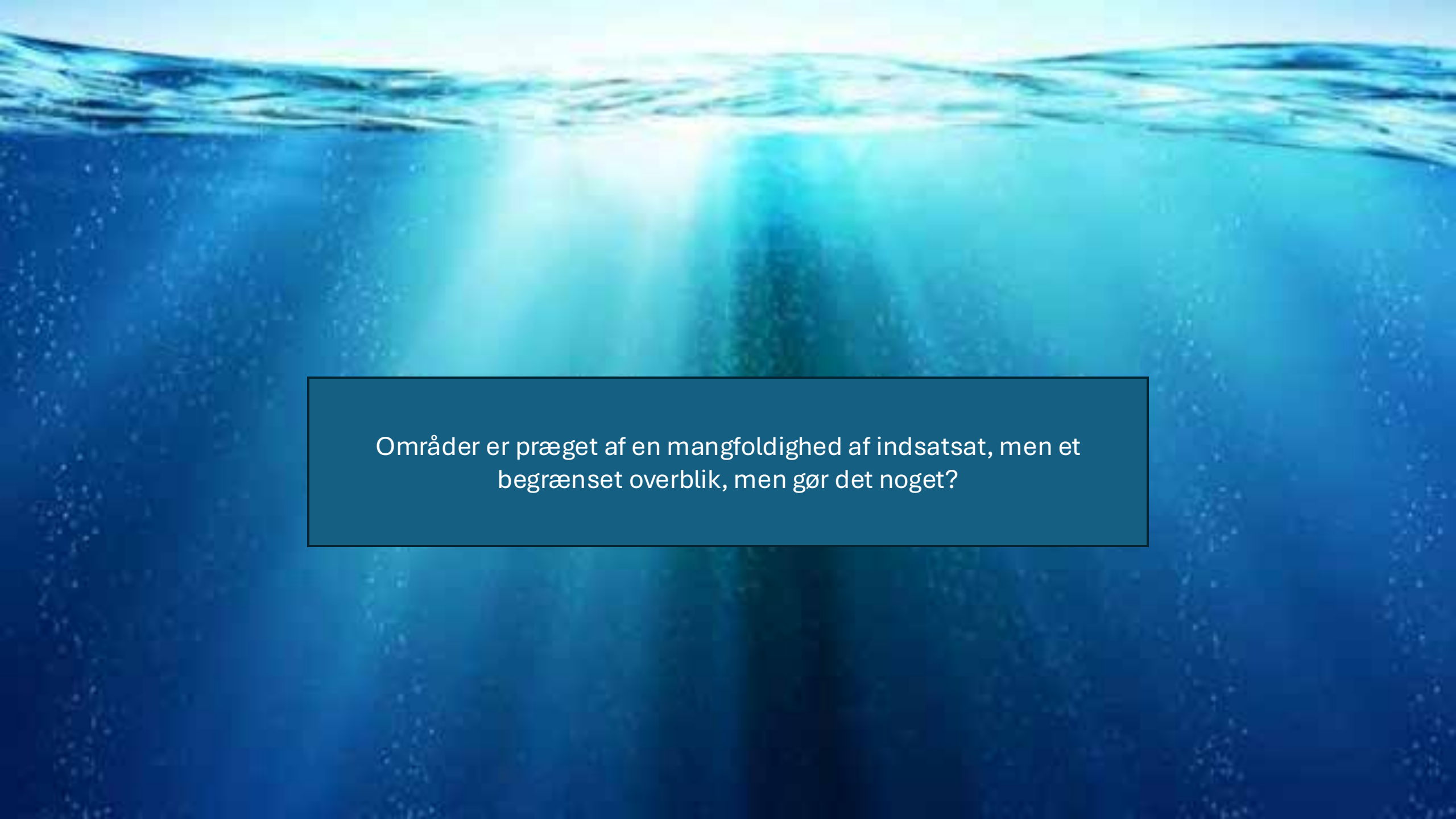
I kunst- og kultursektoren er der derimod en mangel på overblik nationalt set over aktører, indsatser og gode løsninger. Selvom der blev etableret et nationalt netværk, Talentnettet, i 2019, var det en tidsbegrænset indsats, der udløb i november 2023.

Formelle og stabile samarbejdsplatforme:

Team Danmarks model bygger på formelle samarbejdsrelationer og partnerskaber med kommuner og idrætsorganisationer. Der indgås konkrete, fireårige aftaler med kommuner, der sikrer rammer for morgentræning, atletuddannelse og specialistviden i sportsklubber. Den kunstneriske sektor har historisk set manglet "konkrete mødepladser".

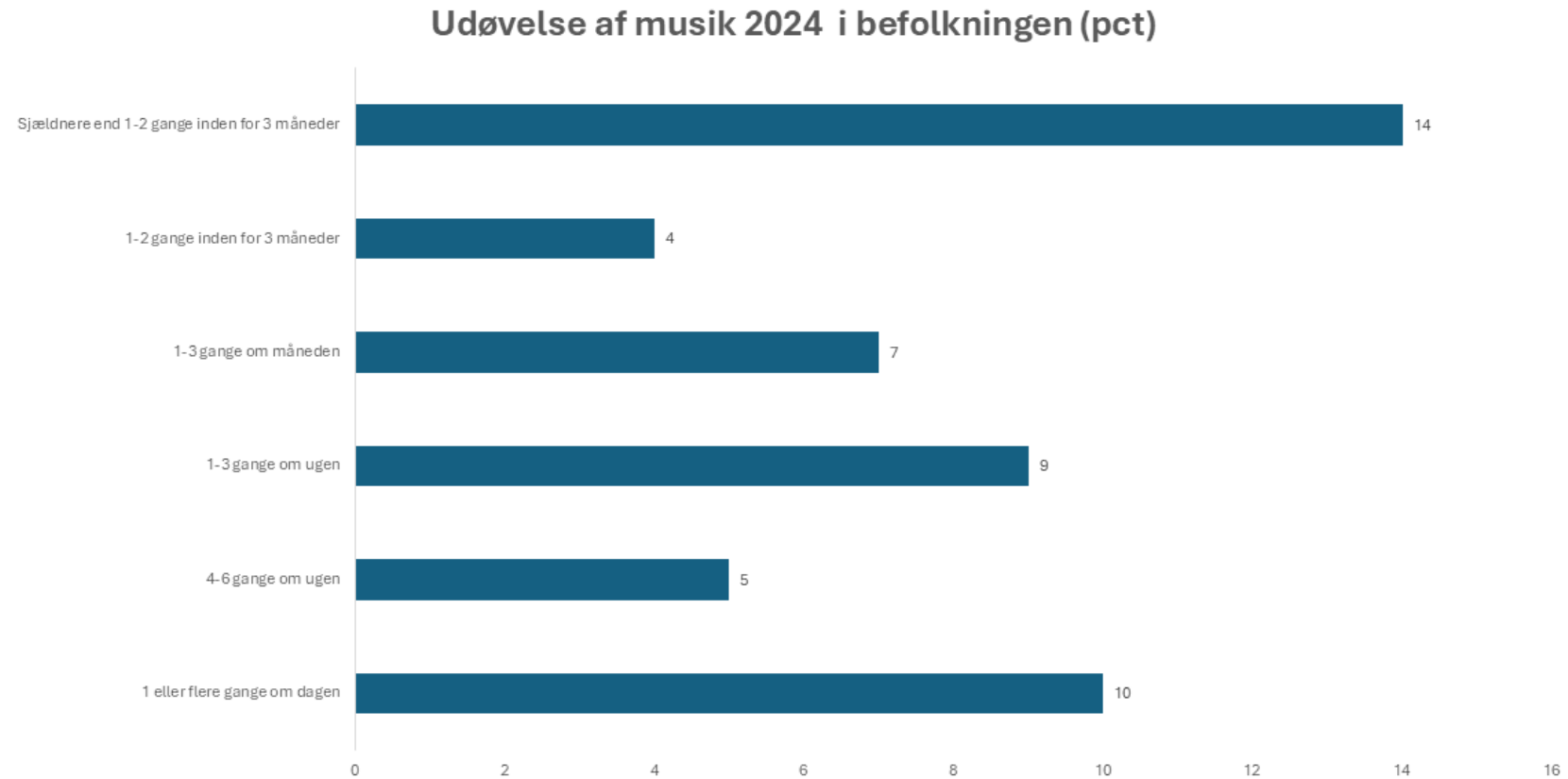
Langsigtet og ensartet finansiering:

Team Danmark-modellen er baseret på stabile partnerskaber og faste budgetter, der er med til at skabe bæredygtige og dynamiske talentmiljøer. Der er også en bredere diskussion om, at kulturpolitikens virkemidler i for høj grad er baseret på "midlertidige puljer", hvilket skaber et fragmenteret system.

An underwater photograph showing sunlight rays (crepuscular rays) filtering through the water from the surface. The water is a deep blue, and the light creates a bright, hazy area near the surface where the rays originate. The overall atmosphere is serene and mysterious.

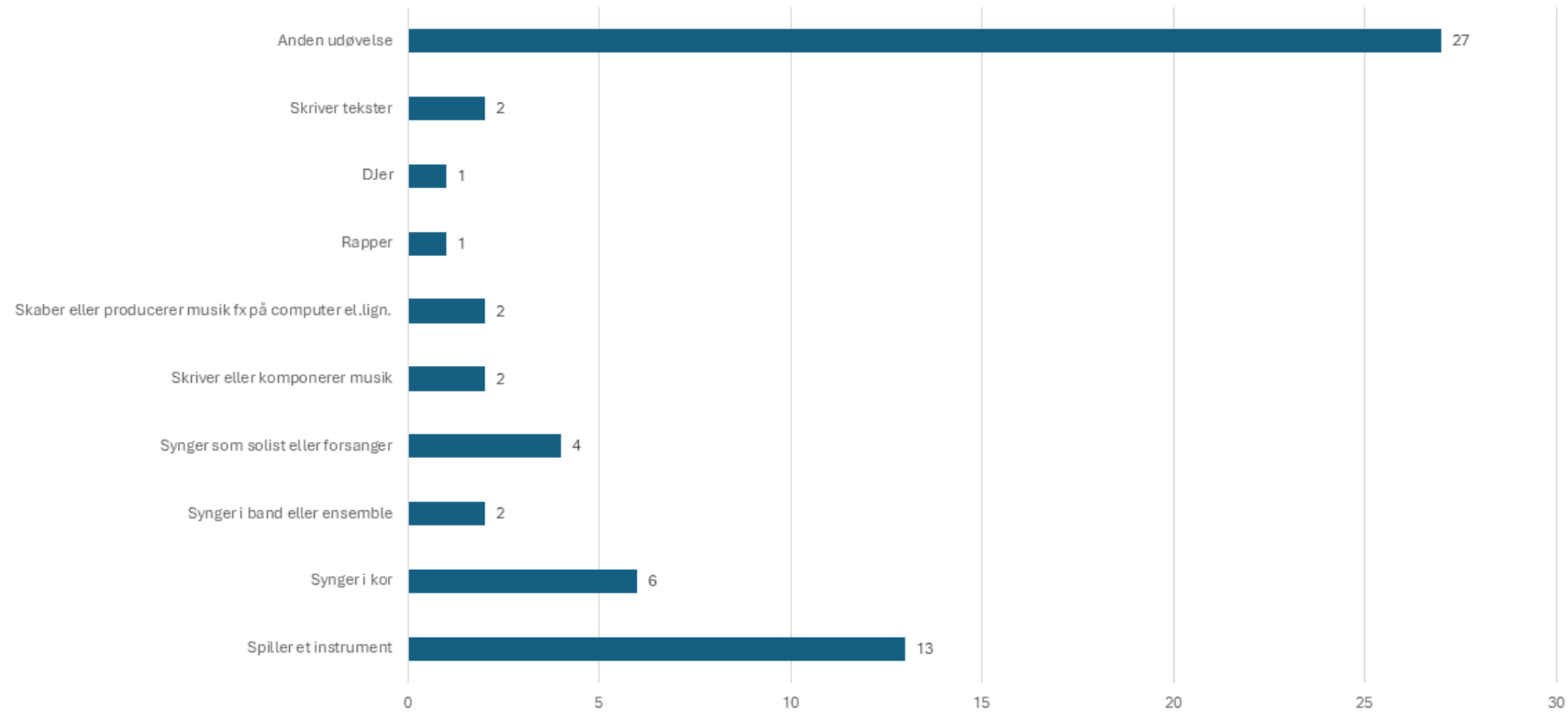
Områder er præget af en mangfoldighed af indsatsat, men et
begrænset overblik, men gør det noget?

Egen-udøvelse af musik

Hvad de udøver

Hvordan er de udøvende 2024 (pct)

Mangler der en talentindsats eller handling? Og hvem har egentlig ansvaret og muligheden for at handle?

- I 2018 lancerede Kulturministeriet en talentindsats med et samlet beløb på 8,5 mio. kr., der havde til formål at styrke talentudvikling over hele landet. Indsatsen var et resultat af en kortlægning af eksisterende talentinitiativer og en efterfølgende dialog med centrale aktører fra kommuner, kunstneriske uddannelser og lokale miljøer.
- Strategien byggede på to centrale søjler: at styrke lokale talentmiljøer og at understøtte den unge elites begyndende karriere.
- For at realisere den første del af strategien blev der afsat midler til en pulje for Talentkommuner. I 2019 modtog en række kommuner i alt 5,3 mio. kr. til at opkvalificere lokale talentudviklingstilbud.
- Ordningen var inspireret af Team Danmarks eliteidrætskommuner og havde til formål at skabe en bredere palette af kunstformer, som unge talenter kunne arbejde med, og at skabe bedre sammenhæng mellem skoleliv og talentforløb.
- Samtidig blev puljen for Talentudvikling oprettet, hvor i alt 2,5 mio. kr. blev uddelt til at etablere eller styrke eksisterende kunstneriske miljøer for unge.
- Et centralt initiativ, der udsprang af Talentindsatsen, var etableringen af et nyt nationalt netværk, Talentnettet. Næstved Kommune blev i 2019 udpeget til at koordinere netværket, som blev skudt i gang af syv talentkommuner i fællesskab.
- Talentnettet, der løb frem til november 2023, havde til formål at skabe mødefora og vidensdelingsformater, indsamle erfaringer om talentudvikling og bidrage til faglig refleksion. Målet var at knytte bånd mellem konkrete undervisningsforløb, landsdele og kunstarterne for at skabe en sammenhængende "fødekæde" for kunstneriske talenter.

Talentudviklingssystemets aktører og programmer

Ud over den politiske ramme er en række institutioner og programmer centrale for den danske talentudvikling:

- **Statens Kunstfond og 'Den Unge Kunstneriske Elite' (DUKE):** Dette toårige karriereprogram er etableret for at hjælpe "handlekraftige, aktivistiske og tværæstetiske talenter" med at opnå fodfæste nationalt og internationalt. Programmet bygger på et intensivt mentor- og konsulentforløb, hvor de udvalgte kunstnere arbejder målrettet med deres praksis. Fokus ligger på at klæde kunstnerne på med faglige og professionelle kompetencer, så de kan navigere i kunstverdenen og opbygge en vedvarende karriere.
- **Det Kongelige Teater og 'Koreorama':** Dette projekt er et eksempel på, hvordan en stor, etableret kulturinstitution tager talentudvikling på sig. Koreorama blev skabt for at sikre balletten som kunstart ved at fremelske nye, danske koreografer. Projektet fokuserer på at udvikle talenterne gennem workshops og mentorforløb med professionelle koreografer.
- **Dansk Talentakademi (Holstebro):** Brobygger for unge i alderen 16-25 år, der har kunstneriske ambitioner. Akademiet tilbyder undervisning, der forbereder til optagelsesprøver på videregående kunstneriske uddannelser.

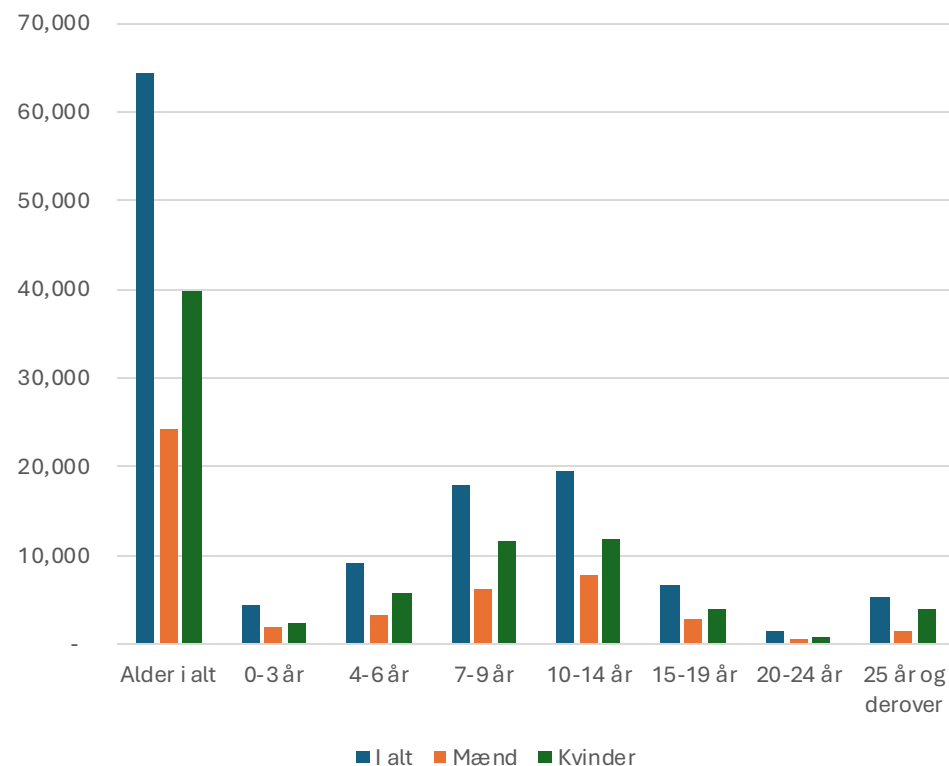
Regionale og lokale initiativer: Den nationale indsats suppleres af en række lokale programmer, der arbejder med talentudvikling fra græsrodsniveau.

- Et eksempel er UMMK (Unge Møde Med Kunsten) i Nordjylland, som støtter unge med puljen "Kulturstarteren", der giver op til 10.000 kr. til kreative idéer. Ansøgningerne her vurderes af et panel af unge, hvilket fremmer en bottom-up-tilgang til talentudvikling.

Elever på musikskoler

– 5% af B&U på 18 og derunder

Elever, musikskoler 2023:2024

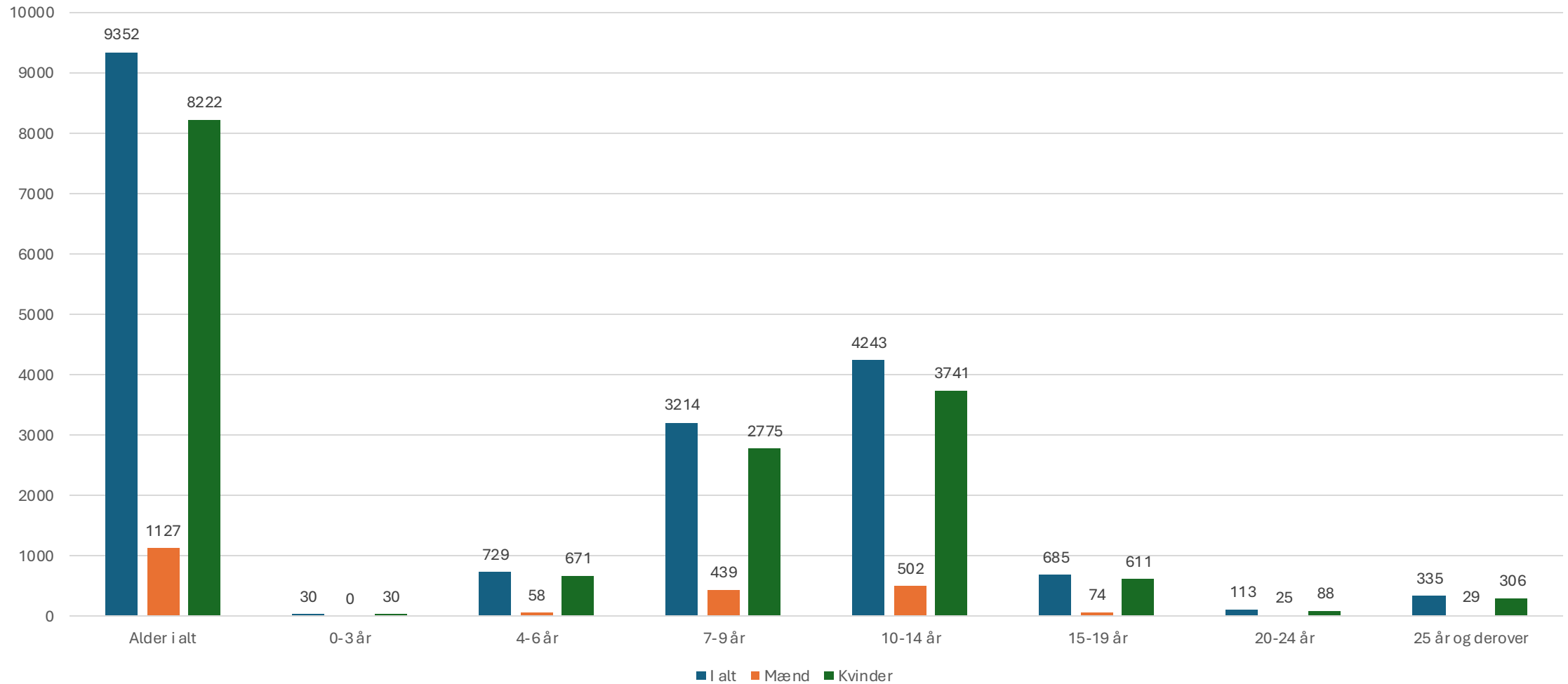

Ligestillingsindikator for elever

	Forskell mellem mænd og kvinder (procentpoint)		
	Mænd (pct.)	Kvinder (pct.)	
Alder i alt	37,8	62,2	-24,4
0-3 år	46	54	-8
4-6 år	36,3	63,7	-27,4
7-9 år	34,5	65,5	-31,1
10-14 år	40,1	59,9	-19,9
15-19 år	42,8	57,2	-14,3
20-24 år	43,7	56,3	-12,5
25 år og derover	28,6	71,4	-42,8

Elever - kunstfag

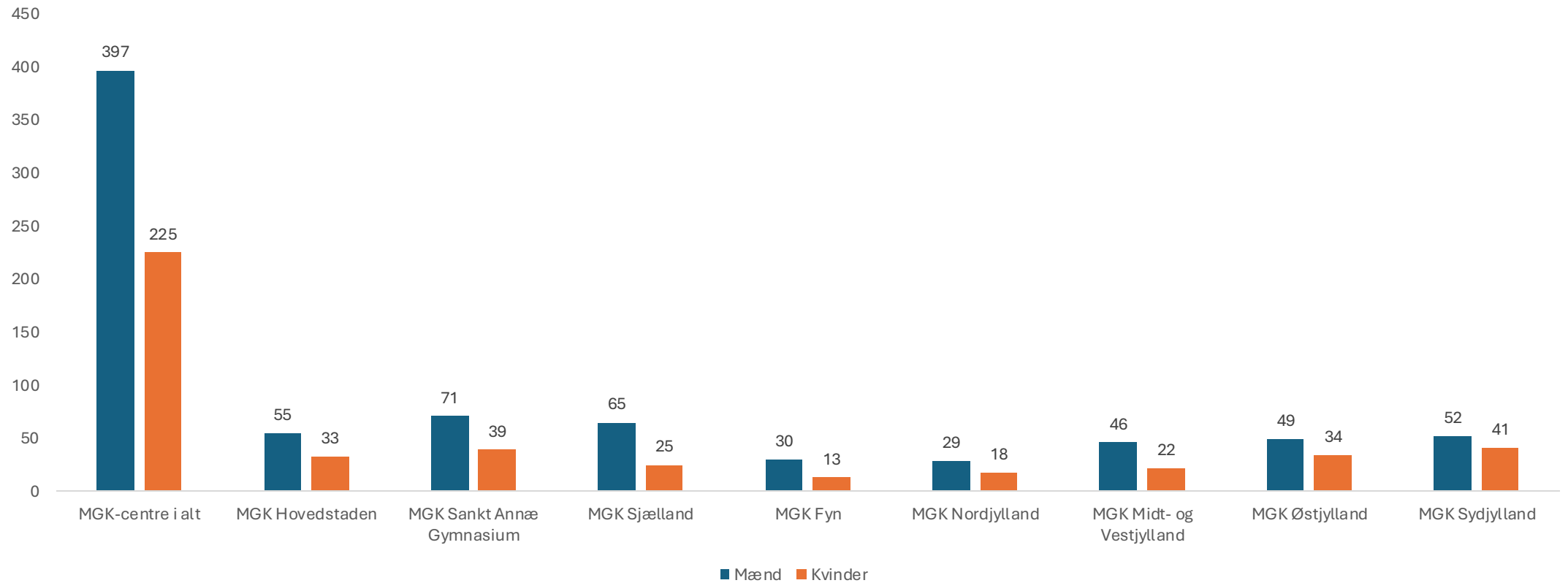
Antal elever - Kunstfag

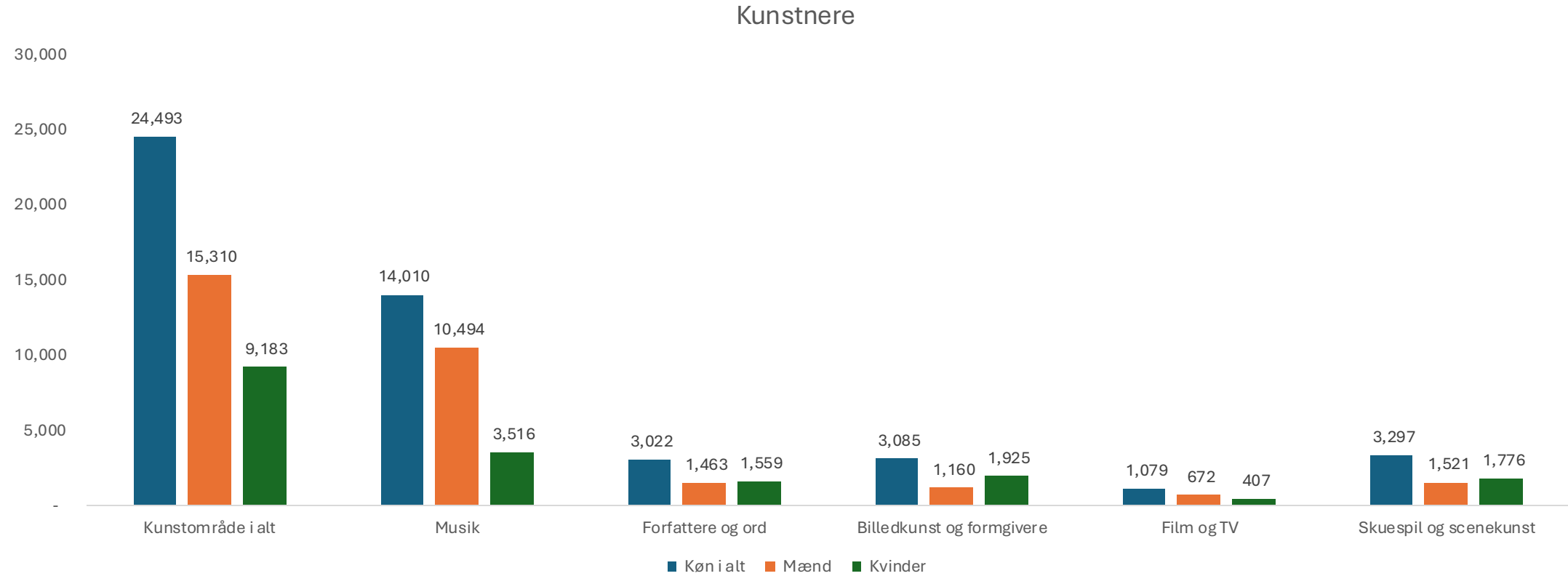
Nye samarbejder! – bredere kontakt

	Kunstart i alt	Musik	Visuel kunst	Håndværk og design	Scenekunst	Dans	Film og animation	Skrivekunst	Medier	Øvrige
Folkeskoler	64.570	57.139	1.528	790	1.261	2.146	901	350	-	455
Daginstitutioner	22.580	20.890	221	35	1.004	412	-	18	-	-
Ungdomsuddannelser og ungdomsskoler	1.626	800	20	-	132	8	666	-	-	-
Øvrige samarbejder	4.486	3.836	134	211	59	80	-	-	-	166
Korte projekter	49.505	44.017	2.638	347	1.042	784	320	12	24	321
<i>Antal</i>	<i>142.767</i>	<i>126.682</i>	<i>4.541</i>	<i>1.383</i>	<i>3.498</i>	<i>3.430</i>	<i>1.887</i>	<i>380</i>	<i>24</i>	<i>942</i>

MGK-elever – 2023:2024

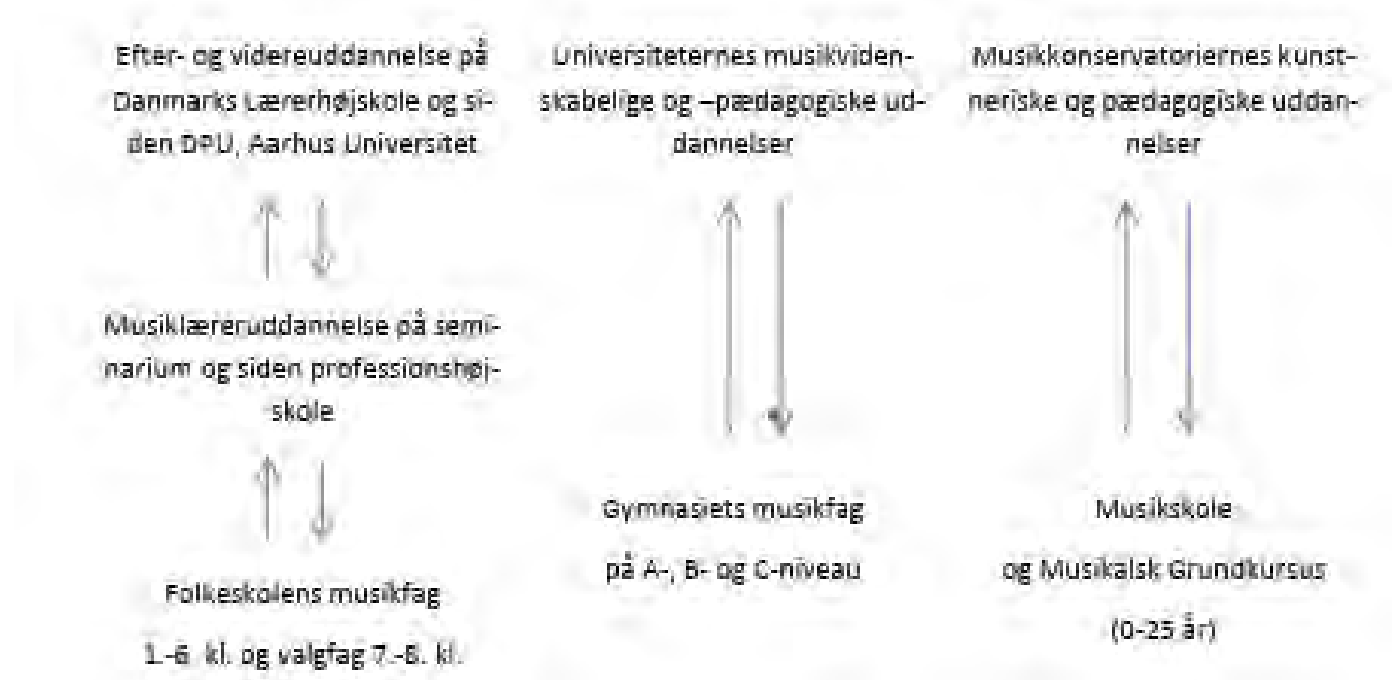
Kunstnere (antal)

Væsentlig forskel i adgangen til fx musikundervisning

- Siden 2007 er musik ikke længere et fag i pædagoguddannelserne, og færdigheder i musik er ikke nødvendige for at blive pædagog.
- Musikfaget fik i 2013 i folkeskolen en time ekstra i 1. og 5. klasse, men på mange skoler får eleverne ikke kvalificeret undervisning grundet mangel på lærere.
- Musikfagets vanskelige situation hænger sammen med de seneste 15 års uddannelsesreformer, og fusioner.
- Lektor Sven-Erik Holgersen udtalte : *"Der er i stigende grad forskel på kvaliteten af musikundervisning og musikuddannelse på tværs af landet og mellem institutionerne, og nogle steder er der slet ikke adgang til kvalificeret musikundervisning. Der er for eksempel en tendens til, at skoler og gymnasier er opdelt i et A- og et B-hold, når det handler om musik."*

Figur 11: Overblik over den offentlige Musikundervisning og –uddannelse.

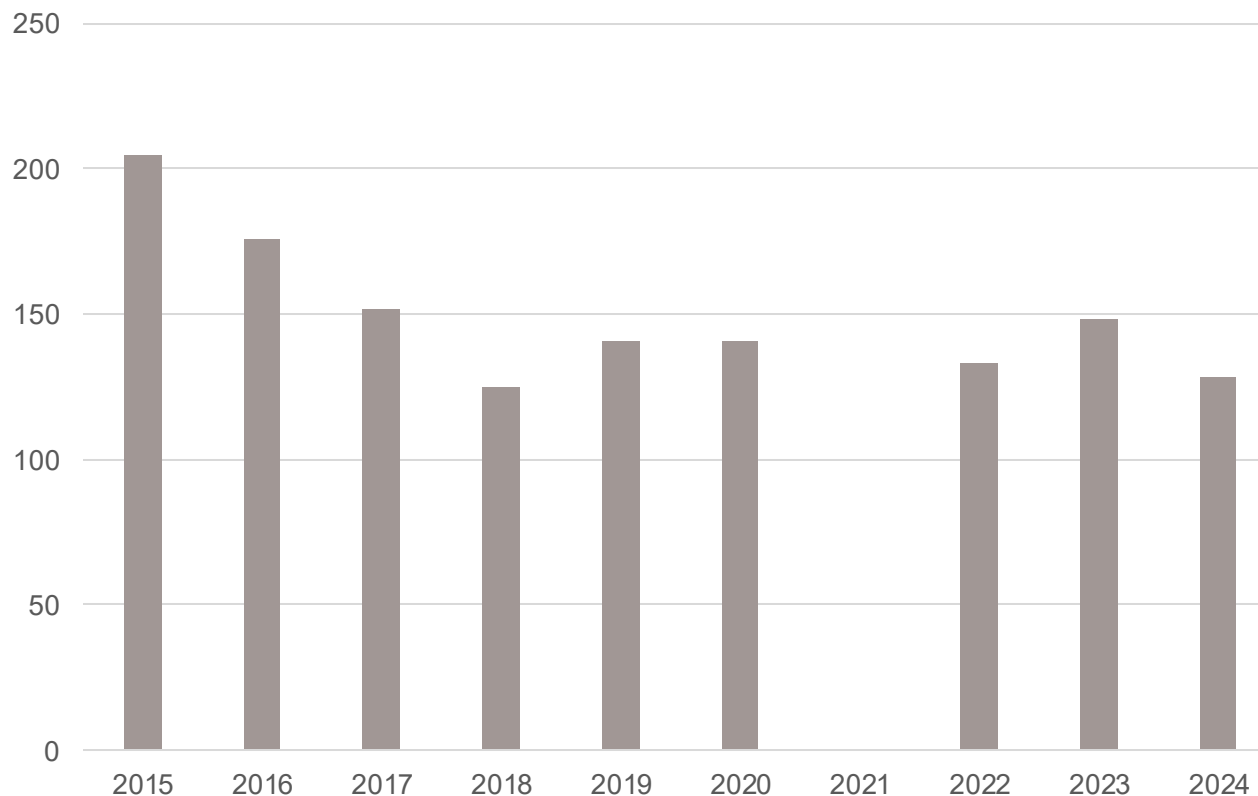

Kilde: Musikfaget i undervisning og uddannelse, Status og perspektiv 2020, Aarhus Universitet, DPU

Få nyuddannede musiklærere

- Antallet af uddannede musiklærere er fortsat nedadgående. Dette samtidig med en mangel på uddannede lærere på området.
- En bemærkning i årsrapporten for censorledelsen beskriver det således: *"Professionshøjskolerne tildeler meget forskellige ressourcer til at kvalificere de studerendes håndværksmæssige niveau i klaver og sang, hvilket giver A- og B-uddannelser. Det er uheldigt da de studerende får vidt forskellige muligheder for at udvikle musiklærerfærdigheder under uddannelsesforløbet."*

Figur 12: Antal uddannede musiklærere 2015 til 2024.

Kilde: Censorledelsen for læreruddannelsens årsberetning 2024

Skolestart

For første gang i 125 år har 1.-klasserne ikke billedkunst på skemaet

Politikerne har fjernet billedkunst i 1. klasse fra dette skoleår. Enkelte folkeskoler holder fast, ellers er det nu kun fri- og privatskoler, der tilbyder faget. Det kan få betydning, for billedkunst er et fag, som skoler profilerer sig på, siger skolehistoriker.

Overordnet mangel på viden på tværs af områder!

Udfordringerne ved talentudvikling er, at feltet er

- Delt mellem to-tre ministerier – Undervisning, Uddannelse og Kultur
- Der sker meget i folkeskolen, særligt i samarbejde med Musik- og kulturskolerne, men stor variation fra kommune til kommune
- Hvad er tilstanden for fødekæden? Ingen opsamlende institution – for andet end musik
- Talentvejene er usikre – og uklare (de svære overgange)
- Ingen har en tværgående national opgave med at skabe overblik

Talentudvikling i Kulturområdet

Styrker	Svagheder
- Tidlig identifikation via skoler, musikskoler og fritidsaktiviteter	- Manglende koordinering og national strategi
- Stærke institutioner: Musikskoler, MGK, konservatorier, teaterskoler mv	- Social og geografisk ulighed i adgang
- Offentlig støtte sikrer bred tilgængelighed	- Svingende og varierende finansiering
Aktivt foreningsliv fremmer kreativ udvikling	- Svære overgange fra uddannelse til professionel karriere - Debat om fokus på elite vs. bredde
Muligheder	Trusler
- Etablering af national videns bærende og koordinerende funktion	- Fortsat fragmentering og midlertidige indsatser
- Stabil finansiering	- Risiko for yderligere social og geografisk ulighed
- Bedre overgangsordninger og mentorprogrammer	- Manglende politisk prioritering og strategi
- Øget samarbejde mellem institutioner, kommuner og fonde	- Udfordringer med fastholdelse af talentmiljøer
- Fokus på inklusion og bredere deltagelse	- Risiko for elitær eller bred tilgang uden kvalitet

Udfordringer

- Strukturelle og sociale barrierer begrænser mulighedsrummet ved talentudviklingen. Hænger bredde inden for kultur ikke uløseligt sammen med talent?
- En fragmenteret indsats baseret på midlertidige puljer, og en vanskelig overgang fra studerende til professionel kunstner udgør fortsat de mest presserende udfordringer.
- Kunstnerne er centreret særligt om hovedstadsområdet, og ellers de større byer
- Skifte fra midlertidige projekter til en fødekæde-tænkning for kunstneriske talenter.

Kan vi lære noget af idrætten?

Team Danmark-modellen

- Centraliseret vidensinfrastruktur
- Formelle samarbejdsplatforme
- Langsigtet, stabil finansiering
- Fireårige aftaler med kommuner
- Forskning og rådgivning målrettet eliteidræt

Hvad kan vi lære?

Kulturområdet

- Fragmenteret og midlertidig indsats
- Mangel på nationalt overblik
- Midlertidige puljer og projekter
- Mangler faste samarbejdsplatforme
- Begrænset vidensdeling på tværs

Den vellykkede, men midlertidige indsats fra Talentnettet har demonstreret værdien af et nationalt koordineringspunkt.

Det samme har rapporten Grib Engagementet som understregede betydningen af bredde indsatser.

Men hvad skete der efter?

Fremtidige Perspektiver

Fremtidige perspektiver og visioner for talentudvikling inden for kulturområdet. Hvad der skal til for at forbedre talentudviklingen i fremtiden

- Mangler der talenter? Og på hvilke områder? Ved det egentlig?
- Hvordan kan vi sikre en struktureret tilgang til talentudvikling, der bliver mindre tilfældig og mere forankret?
- Hvordan sikres overgangene til det gode arbejdsliv for kunstnerne?
- Kan talent-udviklingen reelt adskilles fra bredden? Er der de nødvendige miljøer og samvær for talenter der kan understøtte en reel bredde og talentudvikling? Hvad tænker I om det?
- Hvad skal der til for at skabe en mere løbende og centraliseret vidensinfrastruktur? Hvilke fordele og udfordringer ser I ved en sådan tilgang?
- Hvilke strategier kan anvendes for at sikre en bredere deltagelse og inklusion? Hvordan kan vi gøre talentudvikling mere tilgængelig for alle? Skal den være tilgængelig for alle?
- Hvordan kan vi etablere formelle og stabile samarbejdsformer mellem de relevante aktører?

Talentudvikling i kulturområdet

Fra midlertidige projekter til en permanent, integreret talentudviklingsstruktur

Samarbejde

Netværk

Viden

Udvikling

Midlertidige projekter

Permanent talentudviklingsstruktur

